

over til Statsskole, men Vilkaaret for, at man med nogen Rimelighed kunde drive Skolerne som Statsskoler, vilde være, at man indskrænkede Antallet af Skoler, fordi det maa siges ikke at være lønnende at have saa mange Skoler med forholdsvis saa faa Elever, som her er Tale om; men hvis man vilde gaa den Vej, vilde man tilføje de unge en Skade, som man i det længste skulde afholde sig fra at tilføje dem. Det har nemlig stor Betydning for de unge Mænd, som skal søge Uddannelse paa Navigationsskolerne, at de saa vidt muligt kan opholde sig i deres Hjem i Uddannelsestiden, og det er Forklaringen paa, at man har ikke mindre end 7 Navigationsskoler, og Forklaringen paa, at man ved dette Lovforslag vil søge saa vidt muligt at bevare Antallet af dem. Men skulde det, trods den Støtte, som det gennem Lovforslaget er tilsigtet at yde disse Skoler, ikke lykkes at holde dem oppe paa et nogenlunde antageligt Elevantal, maa man naturligvis lade dem af dem falde, som har det mindste Antal Elever. Jeg skal derfor meget indtrængende anbefale det høje Ting at stemme mod Mindretallets Ændringsforslag paa dette Punkt.

Bojsen: Overfor den højtaerede Minister vil jeg bemærke, at naturligvis har Folkehøjskoler et andet Præg end Fagskoler, men jeg nævnedes ogsaa en hel Række Fagskoler, som slutter med Eksamen og staar under de samme Vilkaar overfor Staten som Navigationsskolerne; der er Realskoler, tekniske Skoler, Landbrugsskoler, og der er private Seminarier, som slutter med Lærereksamen, men som staar i det samme Forhold overfor Statskassen, idet denne giver dem en vis Sum, som bliver fordelt mellem dem, uden at Statskassen eller Staten blander sig i Kaldelsen eller Afskedigelsen af Lærerne ved disse Skoler.

Der er en Bestemmelse i Ændringsforslaget, som jeg tror, den ærede Ordfører har misforstaaet. I Ændringsforslaget under Nr. 9 staar der: „et Tilskud af 15,000 Kr., der fordeles mellem Skolerne i Forhold til disses Udgifter til Lærertilbøjninger, Lokaler og Undervisningsmidler, dog at Skolebestyrerens egen Løn ikke maa medregnes til mere end 4,000 Kr.“ Det er en Misforstaaelse, at Læreren ikke maa faa højere Løn end 4,000 Kr., men han maa ikke beregne sig mere ved Fordelingen mellem de forskellige Skoler. Det er blot blevet stillet op, for at der ikke skulde ske den Misbrug, at Bestyreren af

en Skole skulde opgive en højere Løn for at faa større Tilskud.

Ministeren for Handel og Søfart (Hassing Jørgensen): Jeg erkender, at det ærede 11te kongevalgte Medlem (Bojsen) foruden at nævne Folkehøjskolen ogsaa nævnedes Realskolerne og Privatseminarierne. Jeg har imidlertid et meget stærkt Indtryk af, at det var Folkehøjskolen, som det ærede Medlem kendte bedst, og som i høj Grad foresvævede ham under hans Foredrag. Men det gør for saa vidt ikke nogen Forskel, som der ogsaa er det at sige om Realskolerne og Seminarierne, at Staten i høj Grad blander sig i deres Forhold og fører Kontrol med dem, en Kontrol, som i endnu højere Grad gerne skulde overføres paa Navigationsskolerne. Naar Staten ikke blander sig saaledes i de økonomiske Forhold for de andre Skolers Vedkommende, som det her foreslaas for Navigationsskolernes Vedkommende, saa tror jeg, det kan siges at bero derpaa, at de andre Skoler ikke kan siges at befinde sig i saa vanskelige økonomiske Omstændigheder som Navigationsskolerne, og som disse maa befinde sig i, naar man vil fastholde et saa stort Antal af dem i Forhold til Elevernes Antal, som Tilfældet nu er. Det synes jeg, maa gøre en Forskel her i denne Forbindelse i Modsætning til Realskolerne og Seminarierne.

Ordføreren (Sonne): I Anledning af det ærede 11te kongevalgte Medlems (Bojsen) Bemærkninger vil jeg gerne sige, at jeg ikke har misforstaaet Ændringsforslag Nr. 9, men det forekommer mig, at naar der udtrykkelig er anført, at Skolebestyrerens egen Løn ikke maa beregnes til mere end 4,000 Kr., medens der i Lovforslaget staar, at den skal beregnes til 5,000 Kr., saa ligger der deri ligesom en Tilkendegivelse af, at man finder, at Summen, 5,000 Kr., der er normeret i Lovforslaget, er sat temmelig højt op.

Saa maa jeg maaske yderligere bemærke til det samme ærede Medlem, at naar han forrige Gang, han havde Ordet, henpegede paa, at Navigationsdirektøren har erklæret sig tilfreds med Forholdene ved Navigationsskolerne, saa er Stillingen ikke desto mindre den, at Navigationsdirektøren i Egenskab af Medlem af det forberedende Udvalg af 2. Juni 1911 helt og fuldt sluttede sig til de af dette Udvalg rejste Krav om Ændringer i Statens Forhold til Navigationsskolerne og endog er gaaet med til, at det vilde være ønske-